

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**Lasol Sitrustuoksu / Lasol 100 Sitrustuoksu**

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006, 2015/830 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivä	28.11.2018
Tarkistuspäivä	20.03.2019

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi	Lasol Sitrustuoksu / Lasol 100 Sitrustuoksu
Tuotekoodi	12. 15741699, 15741701, 15741731, 15741733
GTIN-nro	6414504170024, 6414501413353

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tukes käyttötarkoituskoodi (KT)	Puhdistus- ja pesuaineet (9)
Aineen/seoksen käyttö	Tuulilasinpesuneste.
Toimialakoodi (TOL)	Moottorijoneuvojen huolto ja korjaus (pl. moottoripyörät) (G452)
Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen	Kyllä

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**Valmistaja**

Yrityksen nimi	Berner Oy/Autonhoito
Toimiston osoite	Hitsaajankatu 24
Postiosoite	PL 22
Postinumero	00811
Paikkakunta	Helsinki
Maa	Suomi
Puhelin	02079100
Sähköposti	korrek-lasol@berner.fi

1.4. Häät puhelinnumero

Hätännumero	Kuvaus: HUS Myrkytystietokeskus 24/7 puh. 0800 147 111 (tai 09 471977)
-------------	--

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP / GHS] mukaisesti

Flam. Liq. 2; H225

Eye Irrit. 2; H319

Aineen / seoksen vaaralliset ominaisuudet

Helposti syttyvä neste ja höyry. Ärsyttää voimakkaasti silmiä. Käytössä voi muodostua syttyvä/räjähävä höyryn ja ilman seos.

2.2. Merkinnät

Varoitusmerkit (CLP)

Huomiosana

Vaara

Vaaralausekkeet

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Turvausekkeet

P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
P233 Säilytä tiiviisti suljettuna.
P210 Suojaa . Tupakointi kielletty.
P305+P351 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.
P501 Hävitä sisältö / pakkaus paikallisten määräysten mukaan.

2.3. Muut vaarat

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2. Seokset

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö	Huomautuksia
Etanoli	CAS-numero: 64-17-5	Flam. Liq. 2; H225	80 - 100 %	
	EY-numero: 200-578-6	Eye Irrit. 2; H319		
	Indeksinumero: 603-002-00-5			
	REACH-rek.nro: 01-21194557610-43-xxxx			
Metyylietyyliketoni	CAS-numero: 78-93-3	Flam. Liq. 2;H225	~ 1 %	
	EY-numero: 201-159-0	Eye Irrit. 2;H319		
	REACH-rek.nro: 01-2119457290-43-0000	EUH066 STOT SE 3;H336		
Isopropanoli	CAS-numero: 67-63-0	Flam. Liq. 2; H225	~ 1 %	
	EY-numero: 200-661-7	STOT SE 3; H336		
	Indeksinumero: 603-117-00-0	Eye Irrit. 2; H319		
	REACH-rek.nro: 01-2119457558-25-xxxx			

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä	-
Hengitystiet	Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.
Ihokosketus	Huuhdeltava vedellä. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
Silmäkosketus	Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Yhteydenotto erikoislääkäriin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.
Nieleminen	Oksennutettava mikäli henkilö on tajuissaan. Yhteydenotto lääkäriin mikäli tarpeellista tai mikäli tuotetta on nieltä runsaasti.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Yleiset oireet ja vaikutukset	-
-------------------------------	---

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Lääketieteellinen hoito	Hoito oireiden mukaan.
-------------------------	------------------------

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusvälineet	Sammutuksessa käytettävä kemikaalijauhetta, CO2, vesisuihkua tai alkoholi-vaahtoa
Soveltumattomat sammutusvälineet	-

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat	Helposti syttyvä neste ja höyry.
-------------------------	----------------------------------

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Henkilösuojaimet	Ulkoilmasta riippumaton hengityslaite savukaasualtistusalueella.
Muut tiedot	-

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Yleiset toimenpiteet	Ihmisten pääsy estettävä päästön/vuodon alueelle ja ihmiset pidettävä tuulen yläpuolella. Poistettava kaikki sytytyslähteet
----------------------	---

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet	Suuret määrät: Estä lisävuodot ja läikkeet, jos on turvallista tehdä niin. Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön. Ellei merkittäviä vuotoja saada pidätetyksi, siitä on ilmoitettava paikallisille viranomaisille.
---------------------	--

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistaminen	Pieni vuoto: Huuhtelee alue suurella vesimäärällä. Suuri vuoto:
---------------	---

Asiaankuulumattomalle pinnalle joutunut valmiste imeytetään hiekkaan tai muuhun inerttiin imeytysaineeseen ja kerätään astioihin, jotka merkitään ja käsitellään sekä hävitetään vaarallisena jätteenä.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita

Sopivat henkilösuojaimet ks kohta 8.
Jätteiden hävitys ks. kohta 13

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittely

Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Estettävä varotoimenpitein staattisen sähkön aiheuttama kipinäointi. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointi

Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa. Huomioi palavia nesteitä koskevat määräykset.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Erityiset käyttötavat

-

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Altistusraja-arvot	Vuosi
Etanoli	CAS-numero: 64-17-5	HTP-arvo (8 h) : 1000 ppm HTP-arvo (8 h) : 1900 mg/m ³ HTP-arvo (15 min) Arvo: 1300 ppm HTP-arvo (15 min) Arvo: 2500 mg/m ³	
Metyylietyyliketoni	CAS-numero: 78-93-3	HTP-arvo (15 min) Arvo: 100 ppm HTP-arvo (15 min) Arvo: 300 mg/m ³	
Isopropanoli	CAS-numero: 67-63-0	HTP-arvo (8 h) : 200 ppm HTP-arvo (8 h) : 500 mg/m ³ HTP-arvo (15 min) Arvo: 250 ppm HTP-arvo (15 min) Arvo: 620 mg/m ³	

DNEL / PNEC

DNEL

Huomautus: Etanoli: Altistustapa / Hengitys :950 mg/m³, (Potentialialinen)

terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / työntekijät) Altistustapa / Hengitys : 1900 mg/m³, (Potentiaalinen terveysvaikutus: akuutti vaikutus, paikallinen vaikutus / loppukäyttö / työntekijät) Altistustapa / Ihokosketus Ihokosketus: 343 mg/kg, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / työntekijät / Altistumisaika 1 vrk) Altistustapa / Hengitys : 950 mg/m³, (Potentiaalinen terveysvaikutus: akuutti vaikutus, paikallinen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat) Altistustapa / Ihokosketus : 206 mg/kg, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat / Altistumisaika 1 vrk) Altistustapa / Hengitys : 114 mg/m³, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat) Altistustapa / Nieleminen : 87 mg/kg, (Potentiaalinen terveysvaikutus: krooninen vaikutus / loppukäyttö / kuluttajat / Altistumisaika 1 vrk)

PNEC

Huomautus: Etanoli: Käsittelemätön jätevesi: 580 mg/l, Paikallinen puhdas vesi: 0.96 mg/l, Maaperä: 0.63 mg/kg, Merivesi: 0.79 mg/l

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Toimenpiteet altistumisen estämiseksi

Tuotteeseen liittyvät toimenpiteet altistumisen estämiseksi Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti.

Silmien tai kasvojen suojaus

Vaaditut ominaisuudet Mikäli todennäköisesti esiintyy roiskeita, käytä: EN 166:n mukaiset sivusuojilla varustetut suojalasit

Käsien suojaus

Ihon ja käsien suojaus, pitkäaikainen kosketus Jos on kosketuksen tai roiskeiden vaara on käytettävä suojakäsineitä.
Käsien suojauksen välttämättömät ominaisuudet kumi- tai muovikäsineet

Ihonsuojaus

Suojavaatteiden välttämättömät ominaisuudet Sopiva suojaava vaatetus.

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojausta tarvitaan Normaaliassa käyttötilanteessa hengityssuojainta ei yleensä tarvita.

Asianmukainen ympäristön altistumisen hallinta

Ympäristöaltistumisen torjuminen Suuret määrät: Vältettävä päästämistä ympäristöön.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto Neste
Väri Kirkas

Haju	hajustettu
pH	Tila: Toimitustilassa Huomautukset: Ei tiedossa.
Kiehumispiste ja -alue	Arvo: 78 °C Huomautukset: Etanoli.
Leimahduspiste	Arvo: 12 °C Huomautukset: Etanoli.
Alaräjähdyksäraja ja mittayksikkö	Arvo: 3,3 tilavuus-%
Ylärajähdyksäraja ja mittayksikkö	Arvo: 19 tilavuus-%
Höyrynpaine	Arvo: 5,9 kPa Viite: Etanoli
Suhteellinen tiheys	Huomautukset: 812 kg/m ³ 20°C
Liukoisuus	Liutotin: Vesi Huomautukset: Liukenee
Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/ vesi	Huomautukset: Etanoli log Pow = -0,3
Itsesyttyvyys	Arvo: 420 °C Huomautukset: Etanoli.

9.2 Muut tiedot

Muut fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

-

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus

Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus

Stabiili tavallisessa ympäristön lämpötilassa ja paineessa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet

Kuumuus, liekit ja kipinät . Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.
Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit

-

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaaralliset hajoamistuotteet

-

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Välittömän myrkyllisyyden arviointi	LD50/suun kautta/rotta >2000 mg/kg myrkyllisyys vähäistä
Silmävaurion / -ärsyttävyyden arviointi	Ärsyttää silmiä.
Hengitystiet	Saattaa ärsyttää hengityselimiä.
Herkistyminen	Herkistymisreaktioita ei todettu.
Syöpövaarallisuuden arviointi	Etanoli: Eläinkokeet eivät osoittaneet syöpää aiheuttavia tai mutageenisia vaikutuksia. Eläinkokeissa heikentyneen lisääntymiskyvyn vaaraa esiintyi ainoastaan tämän aineen hyvin suurien annosten antamisen jälkeen.
Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen, kokemusperäinen tieto	Yli 1000 ppm etanolipitoisuus työilmassa voi aiheuttaa päänsärkyä, silmien ja limakalvon ärsytystä. Suuret etanolipitoisuudet nautittuna voivat aiheuttaa alkoholimyrkytyksen.
Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen, kokemusperäinen tieto	Toistuva pitkäaikainen käyttö nautittuna voi aiheuttaa maksakirroosin.

Altistumisen oireet

Muut tiedot

-

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ekotoksisuus	Etanoli: LC50/96t/kala = 11200 mg/l, EC50/48t/ Selkärangattomat. , Makea vesi = 5012 mg/l, EC50/48t/ Selkärangattomat. , Merivesi = 857 mg/l Isopropanoli: LC50 Leuciscus idus (Kultasäynävä) : >100 mg/l , EC50/48t/vesikirppu (Daphnia) :>100 mg/l, EC50/72t/levä :> 100 mg/l, Scenedesmus subspicatus Etanoli: EC50/ kasvi / maaperä = 633 mg/kg
--------------	---

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyys ja hajoavuus, lisätietoja	Etanoli: Hydrolyytisesti stabiili , T½ on n. 4-6 vrk ilmassa.
Pysyvyys ja hajoavuus, huomautuksia	Etanoli: BOD5/COD >0,5; Yli 80% / 4 vrk (OECD TG 301) nopeasti biologisesti hajoava Isopropanoli: aerobinen > 70%, Altistumisaika: 10 d, Pitoisuus: 7 mg/l, nopeasti biologisesti hajoava.

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyyspotentiaali	Etanoli: log Pow= -0,3, kertyvyys heikko.
-------------------------	---

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus Tuote haihtuu helposti. Vesiliukoisena nesteenä kulkeutuu helposti ympäristöön.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT-arvioinnin tulokset	Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT).
vPvB-arvioinnin tulokset	Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Muut haittavaikutukset, huomautuksia

-

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät Orgaaniset ainekset voidaan polttaa sopivassa laitoksessa, joka täyttää paikalliset säädökset. Tarvittaessa otettava yhteys paikalliseen viranomaiseen.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

Tuote luokiteltu vaaralliseksi Kyllä

14.1. YK-numero

ADR/RID/ADN	1170
IMDG	1170
ICAO/IATA	1170

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Kuljetuksessa käytettävä kauppanimi	ETHANOL SOLUTION
ADR/RID/ADN	ETANOLILIUOS
IMDG	ETHANOL SOLUTION
ICAO/IATA	ETHANOL SOLUTION

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

ADR/RID/ADN	3
Luokituskoodi ADR/RID/ADN	F1
IMDG	3
ICAO/IATA	3
Huomautukset	3

14.4 Pakkausryhmä

ADR/RID/ADN	II
-------------	----

IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5 Ympäristövaarat

14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle

Käyttäjän erityiset varoimenpiteet	Helposti syttyvää.
------------------------------------	--------------------

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Kuljetus irtolastina (Kyllä / Ei)	Ei
Saasteluokka (pollution category)	Ei sovellettavissa.

Muita soveltuvia tietoja

Vaaramerkintä ADR/RID/ADN	3
Vaaramerkintä IMDG	3
Vaaramerkintä ICAO/IATA	3

ADR/RID Lisätietoja

Tunnelirajoituskoodi	D/E
Kuljetuskategoria	2
Vaaran tunnusno	33
Muita soveltuvia tietoja ADR/RID	33

IMDG Lisätietoja

EmS	F-E, S-D
-----	----------

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lainsäädäntö ja säädökset	Pesuainesäädökset
---------------------------	-------------------

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointi	-
--------------------------------	---

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry. H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Lisätietoja	Kts. kohta 1.3.

Tärkeimmät käyttöturvallisuustiedotteen laatimisessa käytetyt lähteet	1. REACH ja CLP 2. STM: HTP-arvot 2018 3. Raaka-ainetoimittajien laatimat käyttöturvallisuustiedotteet
Muutokset edelliseen versioon (lisäykset, poistot tai tarkistukset)	1.1
Versio	4